

The Dirty Thirty

Není Rat Rod jako Rat Rod

Styl „Rat Rod“ bleskurychle vylétl na vrchol popularity, zdánlivě na něm ještě setrvává, ale všeobecně vzato – jeho zlaté časy jsou pryč. Kromě výstřední vizáže pečlivě udržovaných a vybranými doplňky ozvláštněných superkousků se mnohde za „Krysáky“ skrývá neumětelství, nedostatek úsilí či peněz, zkrátka taková „z nouze ctnost“. Rozhodli jsme se představit vám jeden z kousků kategorie Best of Best.

L.A. se hot rody a dalšími specialitkami jen hemží, prostě Kalifornie se vším všudy. Za některým stylovým volantem byste určitě odchytili Berta Codu z La Palmy. Rodder jakseptatří a takovým tam říkají „Dyed in the Wool“, přeložit by se to dalo nelibozvučným slovem „skrznaskrz“. Ze začátku příběh jako u tisíců jiných kluků: fascinace jakýmkoliv motorem, čím větším a hlučnějším, tím lépe! Nezůstalo u aut, motorem jsou poháněné i motocykly, motokáry, pásové dopravníky, ale správně střelený Bert miloval i pohony kolotočů a elektrické dojíčky. Na co přišel, to rozebral – a když ho přitom nechytli a dali zase dohromady, rozebral to za chvíli zase.

Good Ol' Times: Ford před Tiki chýší

Určitě za tím vězely nějaké ty geny, Bertův táta byl fantastický mechanik a jeden z těch záračných chlapíků, kteří umějí vrátit do života všechno, co už „nikdy nebude fungovat“. Bert tedy od toho nejpovolanějšího zdědil nejen všetečnost a dovednost, ale i svaté pravidlo, že dobrá práce se neobejde bez dobrého nářadí. První zkušenosti získal pod tátovým vedením a dohledem na populárních broucích, které mimo Německa našly další domov právě ve Státech. Říká se jim láskyplně „Bugs“ a znamenají víc než auto nebo pouhý dopravní prostředek. Bertově mámě vyléčili její Impa-

lu SS '62, která byla už hodně dlouho „na neschopence“, Coda starší pak přivezl do rodinné dílny své El Camino '64, a zanedlouho už ani jedno auto nedělalo ostudu v ulici. Pak Berta zavolali vojenští páni a dvouletou službu vlasti strávil mladý Kalifornian na americké základně v západním Německu. Po návratu domů popadl pět stodolarovek a vyměnil je za otevřený VW Brouk '59, který objevil ještě v ucházejícím stavu za domem jednoho sympatického starého pána ze sousedství. Během vojny v Německu opravoval tanky a těžká vozidla a tak neztratil nic ze své zručnosti,

Interiéru nelze upřít originalitu

Sedíte skoro na zemi... Důvod? Perfektní Channeling...

Extrémní zúžení rámu dává vyniknout velikosti kol

spíš naopak. Jen to náradí musel vyměnit za přiměřenější... Kabrio prodal a postupně koupil pár dalších jeho sourozenců a také jeden VW Bus. Bod zlomu přišel krátce nato, když si Bert vyhlédl Ford Pick-up '53. Jedna amerika následovala druhou a zdálo se, že věčnému „Buy & Sell“ nebude nikdy konec. Ovšem mrcha život postavil před Berta nečekané překážky a tak nezbylo, než dát dnům a nocím v dílně vale. A to na celých patnáct let! Překážky se mají překonávat a pak je lépe na ně zapomenout. Bert udělal právě tohle a před pár léty se zase pustil do čarování pod kapotami, jako by žádná odmlka neexistovala. Upravil pár zajímavých kousků, ale pak mu to, co dělal vlastně celý život, trochu zevšednělo. Bert se rozhodl postavit si něco vlastního, jen podle sebe, svými rukama a samozřejmě žádnou sériovku. Náradí měl spoustu, žádné supernovinky z reklam, ale poctivé kousky, které zdědil po tátovi, které od mládí znal a uměl používat zpaměti. Každý škrábanec, každá jizvička na nich vypovídala o jiném autě. Navíc, Bert už měl také děti a chtěl jim předat něco z tá-

toových i vlastních zkušeností, a vstřípit jim, že člověk může dokázat skoro všechno, co si zamane. Když se rozhlížel po vhodném objektu, zavolał mu jednoho dne kamarád Sammy. Ten se dověděl, že v nepoužívané kůlně v San Gabriel Valley stojí Ford Coupe 1930. Na co ještě čekat? Už ten pozemek kolem zchátralé budovy byl zajímavý: celé stádečko Chevroletů z 50. let, které všechny patřily zesnulému otci dnešního majitele. Chevy se už rozpadaly samy od sebe, ale mezi nimi stál i jeden Merc '50, kterého někdo evidentně kdysi podrobil kustomizingu. Ta správná kůlna stála až úplně na konci, do vrat se museli opřít všichni, a když je otevřeli, spatřili... nic než obrovskou hromadu staré lepenky. Horko, prach, tma – nic jim nevadilo a ponořili se až po ramena do nechutné směsi. Házeli a házeli, dokud se jeden z nich nepraštil o něco hodně tvrdého – a hned nato se před nimi zjevila opískovaná karosérie Fordu A 5-Window Coupe, pokrytá smetím, vrstvami prachu, ale už zase s fleky povrchové koroze. Stála na podomáčku vyrobené pojízdné plošině. Museli prolézt další kůlny, než našli chybějící blatníky, stupátka, kapotu, třetí záďové sedadlo, masku, nárazníky, reflektory, zkrátka všechno, co dělá auto autem. Albert, majitel domu, stodol a celé té plechové všehochnuti, provedl oba nadšence od jednoho vaku ke druhému, a každý takový

objekt doprovodil přednáškou. Když absolvovali celé tohle hřbitovní kolečko, zastavili se u garáže, kterou Albert otevřel se slovy: „No a tady je zbytek toho krámu!“ Fakt jo, teď už bylo všechno komplet. Na ocelových kozách stálo kompletní chassis s nápravama, zamotané do pravěkých pavučin. A motor? Ležel v rohu, byl to Chevy small-block bez sání a ventilových vík, zato s pořádnou porcí špíny.

Původní výška masky modelu '32 je zachovaná a příd' tak málem brousí vozovku

Když tohle všechno Bert a Sammy doma rozdýchali, vypravili se druhý den do lepenkového ráje znovu. To už ale táhli trailer a na něm trůnil Chevy '52, kterého Bert dva měsíce předtím koupil za 2.000 dolarů. Výměna kus za kus, a domů vezli poklad ze stodoly. Jenže: měli opravdu všechno? Aní znalec jako Bert to nemohl potvrdit. Hned po příjezdu a vyložení se pustil do třídění. Už přesně věděl, co chce, takže žádný problém rozložit,

Chevy 283 cu.i. má ještě původní odvětrání klikové skříně

Prvotřídní detaily a zpracování!

Bonbónek jsme si nechali nakonec: není to žádná jednotlivá část, ale pohled na „The Dirty Thirty“ jako na celek. Všechno, každé otočení klíčem, podřídil Bert svému vysněnému vintage-looku. Rat Rod, obutý do balónových stylových „jitrníc“, prodělal promyšlený proces přirozeného stárnutí v Bertově garáži. Fascinují nás i otvory na všech možných i nečekaných místech, stejně jako úžasné díly, zhotovené tradičním a léty posvěceným rukodělným způsobem. Berte, tohle je tvoje životní dílo! Jestli tě táta vidí, tak je nejen v jednom nebi, ale dokonce v sedmém!

Text & Foto: Andy Hajenski
Překlad: J.F.K.
Adaptace: Petr Bellinger

Ford Model A 1930 Hot Rod

Koncepce: motor vpředu podél, pohon zadních kol * **Karosérie:** ocelová rámová, dvoudveřové kupé (úprava Rat Rod) * **Motor:** zážehový V8-OHV small-block Chevy, 283 cu.i., 4.638 cm³, vrtání x zdvih 98,4x76 mm, sání Edelbrock, tři dvojité karburátory Rochester, leštěná hliníková ventilová víka Cal-Customs, zapalování Petronix * **Přenos sil:** čtyřstupňová automatika GM-TH 700 R4 * **Přední náprava:** náprava typu I-Beam, snížená o 4", příčné listové pružiny, lichoběžníkové závěsy, teleskopické tlumiče, převodka řízení Chevrolet Vega * **Zadní náprava:** tuhá náprava z Fordu F-100 (1957), příčné listové pružiny, lichoběžníkové závěsy, teleskopické tlumiče * **Brzdy:** na všech kolech bubnové, vpředu Ford '41, vzadu Ford '57 * **Kola:** ocelové ráčky * **Pneumatiky:** diagonální běloboké Firestone, vpředu 6,70x16", vzadu 8,90x15" * **Ostatní:** Top Chop, Channeling, maska chladiče Ford '32

Jedinečný pohled z profilu! „Sits right“, odborně řečeno...

Bert vůbec nevpadá jako typický Rat Rodder. A nemá ani tetování!

co už má, a napsat si, co bude ještě potřebovat. Nadbytečné díly prodal, každý cent se bude hodit...

Nápad tu byl, ale pak se zničehonic objevil termín akce, který Berta doslova přitlačil ke zdi. Tohle setkání se jmenuje „Ink 'n' Iron“, koná se v Long Beach na kotvišti Queen Mary, a to už za devět měsíců. Bert tam samozřejmě chtěl dojet „po svých“, i kdyby

měl ještě nějaké ty díly vézt na střeše. Vizáž byla předem daná: zachovat mírně orezlý vintage-look tak, jak ho

karosérie měla po nálezu ve stodole, ale všechno postavit naprosto dokonale! A aby to stálo co nejméně, Bert nikdy nebyl milionář.

Stavba začala novým rámem. Původní sice stále ležel v dílně, ale jeho repase by se prodražila a navíc jej Bert mohl výhodně prodat. (Tady je namísto malé upozornění a píchnutí pomyslným špendlíčkem: v Evropě a tady i u nás by Bert narazil na nepřekonatelného „šimla“ v podobě STK, protože zdejší předpisy pokládají chassis za základní stavební dílec a prostředek k identifikaci vozidla. Američan to prostě takhle vážně nebere. Co takhle trochu těch zaoceánských zkušeností převzít?) Konstrukce rámu už byla snížená a všechno uzpůsobené snadné montáži plechů. Co ta nebetyčná výška „Áčka“? Jistě, dalším krokem je top-chopping. Rustikální vzhled vyžaduje stoprocentní

přesnost, takže i rozměry oken odpovídaly do puntíku. Ale ono to s těmi skly nebylo jen tak: předtím Bert vozil sebe a manželku v Chevy pick-up '34, ovšem ta už zakrátko odmítala nasednout, protože jako každý správný kalifornský rod byl i Chevy bez bočních oken, a mladé paní průvan ničil nákladnou frizuru. Víte vůbec, jak drazí jsou kadeřníci v L.A.?

Čtveřice ocelových disků v netradičním uspořádání – vpředu 16", vzadu 15", proměřit a dokončit úpravy rámu a vymyslet zavěšení. Vpředu bude tradiční I-Beam náprava, snížená o čtyři palce a opatřená rovněž v rámci nepsaných pravidel příčným listovým odpružením. Přední příčný nosník není Bertovým nápadem, už v roce 1934 jej vymysleli u Fordů, a Bert pouze provedl tzv. „Reproduction“. Hřídele a kapalinové brzdy mají také svůj vzor, tentokrát Ford '41, tlumiče dodal kalifornský So-Cal Speed Shop. Výčet Fordích doplňků by nebyl úplný bez zadní nápravy, kterou poskytl pick-up '57. Také tady Bert použil příčné listové pružiny.

Pojďme si prohlédnout netradiční předek: zatímco u většiny rodů najdeme více či méně upravené masky, tady nás překvapil grill Fordu '32, který se skoro dotýká země. Naprosto úžasný dojem, ale zároveň i netradiční nápad. „Spreader Bar“, ale nějaký neobyčejný! Máte rádi válečné

filmy? Tak už jste určitě poznali, že ta děrovaná část před chladičem pochází z kulometu! Jeden lepší nápad za druhým: tunel převodovky zhotovený ze starého sudu, rukojeť vycházkové hůlky „špacírky“ na řadiče – před půlstoletím byly takové doplňky hitem (viz Norm Grabowski).

